

تنگناها و راهکارهای کلان توسعه تکنولوژی در ایران

شمس‌السادات زاهدی*، حمید امین اسماعیلی**، حجت‌الله حاجی حسینی***
حسن واعظی****

چکیده

هدف از این مقاله، بررسی وضعیت موجود و مطلوب توسعه تکنولوژی در سطح کلان کشور از نگاه صاحب‌نظران و خبرگان حوزه تکنولوژی است. در بررسی وضعیت موجود تکنولوژی و توسعه آن، از دو دسته اطلاعات اسنادی موجود در بانک‌های اطلاعاتی داخلی و بین‌المللی و نیز نظرخواهی از صاحب‌نظران با استفاده از تکنیک مصاحبه عمیق و نیمه ساختار یافته استفاده شده است. بررسی وضعیت مطلوب توسعه تکنولوژی در افق برنامه چشم‌انداز کشور، بر اساس داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها صورت گرفته است. این مطالعه، یک بررسی توصیفی (اسنادی، پیمایشی) و کیفی بر اساس رویکرد نظری نظام ملی نوآوری می‌باشد. یافته‌های این بررسی نشان می‌دهد وضعیت کارکردهای هفتگانه نظام ملی نوآوری ایران در وضعیت موجود در بین کشورهای منطقه چشم‌انداز، با ناکارکردی‌ها و معضلات مهمی نظیر ضعف و توانمندی‌های خلق فناوری، توانمندی‌های کسب فناوری، توانمندی‌های انتشار فناوری، کارآفرینی تکنولوژیک و بازار کالاها و خدمات مواجه است. داده‌های حاصل از بررسی‌های اسنادی و میدانی این پژوهش نشان می‌دهد دستیابی به جایگاه مورد نظر در برنامه چشم‌انداز کشور، نیازمند راهکارها و راهبردهای راهگشا و مهمی است.

کلید واژه‌ها: توسعه تکنولوژی، نظام ملی نوآوری، برنامه چشم‌انداز ۱۴۰۴ ایران، وضعیت موجود، وضعیت مطلوب.

تاریخ دریافت مقاله: ۸۹/۶/۱۳ تاریخ پذیرش مقاله: ۹۰/۰۲/۱۰

* استاد گروه مدیریت دولتی دانشگاه علامه طباطبایی.

** استادیار پژوهش جهاد دانشگاهی و دکتری مدیریت دولتی از دانشگاه علامه طباطبایی.

Email: hamins38@yahoo.com

*** رئیس پژوهشکده توسعه فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

**** استادیار گروه مدیریت دولتی، دانشگاه علامه طباطبایی.